

УДК 657.3

Зоря О.П.

канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПЕРЕВІРОК У БАНКІВСЬКІЙ УСТАНОВІ

Внутрішній аудит – незалежна, об’єктивна діяльність з надання впевненості та консультативних послуг щодо оцінки систем та процесів банку, що має приносити користь банку та поліпшувати його діяльність.

Методологічні засади організації внутрішнього аудиту в банках визначає Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України (Постанова Правління НБУ № 311 від 10.05.2016 р. редакція від 21.04.2023 р.), яке розроблено відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» з урахуванням документів Базельського комітету з банківського нагляду з питань внутрішнього аудиту та корпоративного управління, міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту.

Аудиторська перевірка (аудит) в банку здійснюється згідно з річним планом проведення аудиторських перевірок (аудиту). Позапланові аудиторські перевірки (аудит) можуть здійснюватися на вимогу ради банку (аудиторського комітету в разі його створення) та/або за погодженою з радою банку ініціативою правління або керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку. Аудиторська перевірка (аудит), незалежно від тематики перевірки, має передбачати перевірку та оцінку таких сфер (процесів) діяльності банку [у разі притаманності цим сферам (процесам)], зокрема: ефективності роботи систем управління ризиками та внутрішнього контролю, корпоративного управління щодо поточних та потенційно можливих ризиків банку в майбутньому; надійності, ефективності та цілісності систем та процесів управління інформацією (у тому числі повноти та якості даних, уключаючи дані, що надаються Національному банку); дотримання банком вимог законодавства, у тому чис-

лі законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, рекомендацій НБУ, внутрішніх положень, правил та кодексів поведінки, що застосовуються до працівників банку.

Аудиторська перевірка (аудит) здійснюється на підставі програми аудиторської перевірки (аудиту), під час підготовки якої має враховуватись, зокрема, таке: обсяг програми аудиторської перевірки (аудиту) та аудиторських процедур має бути достатнім для досягнення цілей завдання; обсяг та вид проведення аудиторських процедур визначається на основі результатів оцінки ризиків, проведеної під час підготовки до аудиторської перевірки (аудиту) та/або під час складання річного плану проведення аудиторських перевірок (аудиту) банку на звітний рік або складання карти ризиків (за наявності).

Програма аудиторської перевірки (аудиту) має містити: назву об'єкта (сфери діяльності) аудиторської перевірки (аудиту); підставу проведення аудиторської перевірки (аудиту); цілі та напрями аудиторської перевірки (аудиту) з урахуванням оцінки ризиків, пов'язаних з об'єктом перевірки; перелік процесів, які будуть підлягати аудиторській перевірці (аудиту), із зазначенням орієнтовного часу (днів), що планується витратити на їх перевірку; період, що підлягає аудиторській перевірці (аудиту); дату початку та закінчення проведення аудиторської перевірки (аудиту); процедури збору, аналізу, оцінки та документування інформації про об'єкт перевірки, мінімальний обсяг вибірки та види аналітичних процедур, які будуть використані під час аудиторської перевірки (аудиту); перелік внутрішніх аудиторів та інших осіб, які братимуть участь в аудиторській перевірці (аудиті); розкриття характеру обмеження(ень) у разі його (їх) наявності, організаційної незалежності та індивідуальної об'єктивності.

Програма аудиторської перевірки (аудиту) складається в письмовому вигляді, підписується керівником перевірки та затверджується керівником підрозділу внутрішнього аудиту банку до початку проведення аудиторської перевірки (аудиту). У процесі здійснення аудиту до програми можуть вноситися зміни, які мають бути письмово задокументовані та затверджені у встановленому порядку. Аудиторський звіт про результати проведення аудиторської перевірки (аудиту) складається з урахуванням вимог стандартів внутрішнього аудиту, підписується внутрішнім аудитором, який безпосередньо виконував перевірку, керівником перевірки та керівником підрозділу внутрішнього аудиту банку.

Процес моніторингу/відстеження підрозділом внутрішнього аудиту банку результатів аудиторських перевірок (аудиту) починається після надання об'єкту аудиту аудиторського звіту та закінчується після виконання ним усіх наданих рекомендацій (пропозицій).

Звіт про аудиторську перевірку (аудит) надається керівникам структурних підрозділів [учасникам процесів, які підлягали перевірці (аудиту)], прав-

лінню банку, раді банку та аудиторському комітету (у разі його створення) для вжиття своєчасних і належних організаційних (коригувальних) заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 17.12.2000 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 08.06.2023).

2. Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України: Постанова Правління НБУ № 311 від 10.05.2016 р. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go> (дата звернення 08.06.2023).